

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Az év végén.

Midőn így ismét egy letűnő év alkonyulatánál állunk, önkéntelenül is a fölött elmélkedünk, hogy vajjon mit nyújtott a letűnő év, mit valósított meg azon sok remény közül, melyet hozzá fűztünk? Nem az egyesek érdekét és jóvoltát értjük, hanem ama nagy családot; melyet magyar társadalomnak nevezünk.

Nos valljuk meg, hogy édes-kevés az, amit elérünk e téren, vagy talán a semminél is kevesebb . . . de ismerjük be egyszermind nyíltan és őszintén; nostra culpa.

Illó és férfias a beismerés most, midőn ismét egy tétlenül elsurranni engedett évről beelőttünk és számot kell vetnünk, hogy mivel járultunk ez évben ahhoz, hogy társadalmi téren a nagy nemzeti feladatok megvalósítsanak.

Hisz' a beismerés már javulást jelent és talán ígéretet arra is, hogy a mulasztottakat pótlandó a jövő év serény munkában találand bennünket.

Mi hát a legsürgősebb teendő? Odahatni, hogy a nemzet iránti kötelesség érzete az egész magyar társadalmat hassa át és hogy minden magyar ember vegye ki a részét a nagy nemzeti munkából.

TÁRCA.

Sárika.

A „Nagy“ leány, rendszeren így nevezték Sárikát, mert egy kissé alacsonyka a völegényéhez képest, szóval inkább kicsike, mint nagy, roppant szorgalmas volt az egész estén át. Nemcsak hogy az édes anyjának segített felcicómázni a karácsony-fát, megsütni a malacot ropogósra, a diós patkót ragyogóvá tenni mézzománcal, de amikor már jócskán túl is voltak a vendégségen s megkezdődött a „tisztázás“, még ekkor is lázas bugalommal segített a cselédeknek a tányérokat leszedni, bort adogatni, asztalkendőket összerakgatni, s általában mindig talált valaminő ürügyet, hogy piruló orcáskáját elvonja az örökös tréfálkozásnak még inkább pirosító hatása elől, el-elbujva a pohárszék mellé, kifutva a konyhába, vagy bemenekülve a másik szobába ahol a gyerekek játszottak dióra s tényleg legkisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy Sárikával gonoszkodjanak,

De hát a lopott nyugalom nem sokáig tart. Az urak asztalánál nagy pohárcsendülés után erőset harsog egy vastag hang amely imígyen kezdi mondókáját: „Sárika hugom, szállok magához, hol is van az a gyerek?“

Futnak a leányért, és sugják a fülibe, hogy mit mondjon, ő engedelmeskedik hűségesen, de alig hogy ki bírja

Mert a nagy nemzeti feladatokra csak erős és egységes magyar társadalom vállalkozhatik. A nemzeti konszolidáció munkáját a társadalmi konszolidáció munkájának kell megelőznie.

Magyarországon egészséges társadalmi élet nincsen.

A társadalmi körök mindenike küzd a valamenyi termelési ágra súlyosan nehezülő gazdasági válsággal; emellett egyike sem törődik a másikkal, de nem igen törődik az egész közönséggel és az ország sorsával sem. Társadalmunk egymással ellentétes, sőt egymás ellen küzdő érdekkörök kasztrendszerre alkotja, amelyeket közös munka nem egyesít és amelyek között egységes nemzeti közvélemény alig tud kifejlődni. A szellemi munkaközösségnek, melyben a társadalmi körök mindegyikének elválaszthatatlanul egybe kellene forniok, ma nyomát is alig találjuk.

A szociális kérdéseket, melyek a művelt nyugaton ma már a politikában és a tudományban a helyzetet uralják, mi nálunk még csak kellő komolysággal sem tárgyalják.

A szociális kérdésnek hazánkba átcsapó hullámai legfeljebb az ipari munkások helyzetét érintik, mert ezek szervezett tömege agitációjával magára tudja vonni a közfigyelmet. A mezőgazdasági munkáskérdés felett azonban nálunk

dadogni. „Állok elébe, én istenem, hát már sohasem hagynak békét!“ — s összeöcsücsöríti az ajkát, ami nála duzzogást jelent.

A szónok széttekint a társaságon s látja, hogy valamennyinek arcán derült s ránézve mindenkép hizelgő várakozás honol. Tudja ő azt nagyon jól, mert ősméri a vidéki népséget, amely fölött a maga nagy városi tapasztalataival úgy uralkodik, mint egy zsarnok s hol a saját kedélyes tréfáival, hol a máséival — amelyek forrása olyan messzire buzog, hogy azt ellenőrizni lehetetlen — nemcsak első szónoka, de legkiválóbb mulattatója is az egész társaságnak. Megköszörüli a tokát és rázendít:

„Sárika hugom, hej, amikor magát már Sári néni fogják nevezni, amint Petőfi éneklé, s az az idő már nincs is olyan messzire.“

„Bizony nincs“ mondja a leányka szepegeve.

„Tudják-e, hogy most Sárika sóhajtott?“ folytatja a kérlelhetetlen férfiú. „Ő nem akarja itthagyni azokat, akik őt eddig is olyan nagyon szerették. De a szívtelen szülők kényszerítik a szegény gyermeket s ő, talán vérző szívvel engedelmeskedik . . .“

„Ez nem igaz!“ berzenkedik a kis lány.

„No lám, a kis epés galamb! Hát jól van, hiszen mi is tudjuk, hogy mi az a szerelem! (Oldalpillantás a saját feleségére, aki csöndesen ül a helyén és kö-

egyszerűen napirende térnek, holott ebben a legmagyarabb elem sorsáról van szó.

Közgazdasági, társadalmi és politikai szempontból számottevő, egységes és független középosztályunk ma már jóformán nincsen.

A középbirtokos osztálynak, mely századokon át egymagában küzdött a nemzeti törekvésért és a nemzet gerincét, a nemzeti őserőt képviselte, ma is nagy nemzeti hivatása volna. Hivatva volna az erős nemzeti központot, jövő nemzeti középosztályunk magvát képezni. Kifogástalan hazafisága, tiszta nemzeti karaktere predesztinálja erre a hivatásra.

A középbirtokosság nagy részét azonban a rohamos nagy gazdasági átalakulás 1848 után tönkretette. Az anyagi erejét veszített vidéki birtokos osztály a városokba özönlött és ahelyett, hogy ott a gyakorlatiasabb érzésű polgári elemmel szövetkezve más produktív pályákon iparkodott volna érvényesülni, a hivatalnoki proletáriátust teremtette meg. Ez a hivatalnoki osztály lenézi az iparos és kereskedő elemet és az érintkezést csak a felsőbb osztállyal keresi; törekvése az urhatnáság, a kényelmes megélhetést és rangot biztosító nagy hivatal, ujabban a munkanélküli hirtelen meggazdagodás és ez

töteget. A hallgatóság helyesel.) Azért nem kell mindjárt gorombának lenni, még ha menyasszony is az ember. De, ha mindig félbeszakít a kisasszony, aki olyan hallgatag volt egész este, s csak most tesz minden szóra megjegyzéseket, akkor soha el nem készülök azzal, amit mondani akarok. (Halljuk!) Tehát csak azt akarom mondani, hogy az ideai szent karácsony az utolsó, amit itthon tölt a mi aranyos, kis Sári kisasszonyunk. A kalitot kinyitotta egy merész vadász (Közbeszólás: „A stüsszi?“), nem hanem a pesti s a kis madár kirepül. S a dal azt mondja, hogy a madárka elrepül, vissza többé nem kerül . . .“

A kis ház üressé lesz s ha mi, vizsgáztató jó barátok akárhányszor megtöltjük zajongással, pohárcsendítéssel; s ha asszonyaink kétszer is olyan sokat fognának pletykálni, mint eddig, ami szinte lehetetlen; és ha akármilyen történik is, a ház mégis csak üres lesz, mert hiányozni fog belőle egy karesu leányka s az ő gerlés nevetése, piros orcája, vidám csicsérgése, édes dalolgatása. S a Szülőket nem fogja megvigasztalni még csak az sem, hogy lánykájuk boldog, s mint szerető hitves teljesíti kötelességét, mert ő mégis elmegy, itt hagy bennünket, megfélemedezik rólunk — egy idegenért . . .“

Sárika már nem hallja a többit. Szemét elborítja a köny s azon keresztül keresné az anyját, de annak is hirtelen dolga akadt, az ablakfüggönyön kell

zel a mód a nagyobb fényezés kifejtésére. Anyagi erejével arányban nem álló életmódja mellett adósságba keveredik és csakhamar tönkremegy. E mellett rossz példaadásával károsan hat az ugynevezett kis emberekre, mert a látzólag fényes életmód arra csábítja ezeket, hogy lenézett produktív foglalkozásukat elhagyva, szintén a hivatalnoki pályára özhöljenek.

Az ugynevezett polgári osztály hazánkban nem is igen bírt kifejlődni. Politikai szerepét régen a középbirtokos osztály töltötte be mert a polgárság tulnyomó részében idegen lévén, nem tudott a középneveléssel összeforralni. A hirtelen gazdasági átalakulás, meg az osztrák gyáripar szabadjára engedett versenye azután az iparos középosztályt a városokban szintén tönkretette s iparunk egészségtelen fejlődése nem tudja talpra állítani.

Nemzeti és társadalmi bajaink főoka a produktív osztályok anyagi gyöngülése és tönkrejutása. A társadalom anyagi gyarapodását kell tehát mindenekelőtt előmozdítani. Államunkat a nemzeti társadalom teremtette meg újból ma az erősebb államnak legyen első kötelessége a céltudatos társadalmi közreműködés érdekében nagyszabású társadalmi politikát folytatni. A társadalmi tényezők megerősödését ma csak az állam tervszerű közigazgatási, közgazdasági és kulturális intézményeinek segítségével érhetjük el.

De meg kell indítani amellet a társadalmi akciót az egész magyar társadalom regenerálására.

Vannak hazánkban sokan, akik felismerve társadalmi bajainkat őszintén törekszenek a gyógyítás útjait és módjait megtalálni, akik hazánk, nemzetünk jövőjét szívéükön viselik és a nemzeti újjászületés érdekében önzetlenül dolgozni, sőt áldozni hajlandók. Ezt a — parlagon heverő — társadalmi erőt szervezni kell. Egyesíteni kell a nemzet iránti kötelességérzettel áthatott, tisztult világnézetű, független embereket

valamit igazítani és a saját szemeit is törülgetni mellette, az apja meg a szivarja hamuját ütögetné le, ha még volna rajta mit leütögetni; de azért csak ütögeti nagy szorgalommal tovább. A hangulat kezd borus lenni, de nem hangos. Szelid felhők vonulnak a társaság felé, s mintha permeteznék is belőlük valami nedv. Az emberek karácsonykor általában sokkal érzékenyebbek, mint máskor szoktak lenni. A szónok megdöbbenve veszi észre a hatást, melyet ily módon előidéznél nem akart s nagyot kanyarit a beszédjén.

Éles, erős hangja most már csupa rózsaszínt fest; hogy szépet, biztatót, ragyogót ígér a jövő. De már a hangulaton mit sem változtat, mert a következő pillanatban anya és lány egymás nyakába borulnak és olyan friss zokogást rögtönöznek, mint egy hirtelen nyári záporosó. A szónok aztán kivágja a legerősebb tromfot, s végzi felsült mondókáját azzal, hogy „mindezek folytán tehát a vőlegény!”

Amire aztán össze is csendülnek a poharak és Sárka csak azért is kiűzi egy hajtásra majdnem egy gyűszűnyi bort, amitől aztán igazán olyan pirossá válik, mint az égő parázs, de most már nevet is hozzá egy küssé.

„Bizony Sárka”, szakítja meg a kedvetlené váló csendet a társaság aglegénye, „maga mégis csak háládatlan, hogy az édes mamájából, ebből a kedves, szép asszonyból, aki még olyan fiatal, — anyost csinál!”

a közös munkára — a magyar társadalom nemzeti újjáalkotására.

Azokat a foglalkozás, sőt születés és felekezet szerint is tagolt osztályokat amelyek a független középosztályt volnának hivatva alkotni, kell a nagy nemzeti érdekekérti küzdelemben első sorban egyesíteni és alkalmas új elemekkel felfrissíteni. Az új hatalmas és egységes nemzeti középosztályt meg kell alkotnunk, mert nemzeti öntudatunkat csak ily középosztállyal tarthatjuk fenn.

Az intelligens társadalmi osztályoknak a nemzeti törekvésekben való egyesítése első sorban a sajtó, másodsorban a nemzeti kultúregyesületek feladata. Sajtónknak fel kell ébresztenie egész társadalomunkban az érdeklődést a nemzeti törekvések iránt. Fejlesztésünk kell a nemzeti célokat követő egyesületeket és egyesíteni kell azokban társadalomunk intelligens elemeit. A közös cél a legtágabb teret nyújtja arra, hogy abban minden magyar embert osztály, pártállás, vallás és foglalkozásra való tekintet nélkül együttes és céltudatos munkára egyesíthessünk.

Nevelni kell társadalomunkat a modern gazdasági felfogásra és különösen a középbirtokos és hivatalnoki osztályt a produktív pályák iránti hajlamra, a komoly produktív munka szeretetére. Ha rábírnjuk a régi nemes családok ivadékait, hogy az ipar és kereskedelem terén állást foglaljanak, kettős célnak szolgálunk. Elérjük azt, hogy társadalomunk ezen színmagyar osztálya anyagi erőhöz jut és ezzel a régi vezető szerepet visszanyeri másrészt megszerezük ezzel a tekintélyt és ami fő, — a nemzeti jelleget — a ma lenézett ipari és kereskedői foglalkozásnak. A magyar parasztságot a cselekvőképesség és intelligencia oly fokára kell emelnünk hogy a nagy nemzeti munkában nagyobb erőfeszítéstől vissza nem riadó eme romlatlan elem is az őt megillető vezérő szerephez juthasson.

Ma a nagy közgazdasági kérdések vezetnek. Ezek a társadalom létkérdései

és ezek kötik össze az embereket egymással. Szoktassuk rá társadalomunkat, hogy a passzív politizálás helyett a gazdasági és szociális kérdésekkel foglalkozzék.

Az évnek vége van. Már üt a tizenkettődik óra, de még mindig jobb későn mint soha!

N. P.

A kis ember hitele.

Az országos reformok között nem kevésbé fontos kérdés a kis ember hitelének rendezése, a mely nyomja a kisbirtokot, nyomja a kis ipart, s mind a kettőt végromlással fenyegeti.

Ha van valamelyes kis pénze, az egykettőre elmegy, ha égető szüksége volna egy kevés pénzmagra, nehezen jut hozzá. Megszűnt manapság már a hitelezésnek az a formája, mely szerint hitel adható pl. oly kis iparosnak is, ki nem rendelkezik fényes üzlettel, nagyobb anyagi vagyonnal, hanem köz tudomásu és ismert az illető iparos becsületes és szorgalmas volta s így egzisztenciája, boldogulása érdekében mindent el kell követni, hogy bár szerényebb összeggel is, de segítve legyen rajta.

Pedig hány száz és száz pénzsűkében lévő, megszorult ember van országunkban. Es mennyi közöttük a jóra való, törekvő és munkás ember. De hát gyéren telik a keresetből, nagy a familia és emi muszáj. Tamasza nincs, hitelt nem adnak, ürügyekkel, kifogásokkal hozakodnak elő, csak épen azt mondják nyílt őszinteséggel a megszorult embernek: „Van, de nem adok, mert félttem a pénzemet.”

Utolsó reménye volna még a kisembernek a bank vagy hitelszövetkezet, Sovány remény! A tömérdek számban lévő hitelintézetek nem folyósítanak derűre-borura kölcsönöket. Sajnos, a mai korban a bizalmat nem a személy erkölcsi oldaláról ítéljük meg, hanem ferde módon, a személy anyagi oldaláról. A

megesókolt. Vőlegényem, vagy férjem, ugy is mindegy, ugyebár?”

„No, nem egészen.”

„De én azt hiszem, hogy egészen. S jobban esik, hogy azt mondom férjem: az én férjem, egészen az enyém, minden gondolata, a szívének minden verése, az öröme, meg a búbánata . . . ne nevéss ki, kérlek . . .”

S zavarodottan el kezd babrálni a sarokba állított karácsonyfa díszmennyéivel.

„Dehogy nevetlek, lelkem. De lásd, ne szeresd oly nagyon. Indulj kisebb reménységgel a házasságnak, mert ha csalódnál, csak kis mértékben is, amire már volt példa ezen a földön, keserves lesz; míg, ha nem csalódsz, s több boldogságot kapsz, mint, amit remélsz, annál nagyobb gyönyör lesz az élet . . .”

Sárka hallja is, nem is. Apró ujjával lóbálgatja azokat a kis bamba képű, pufók angyalkákat, amelyek a hónuk alatt átkötött selyemszálakon libegik körül a fenyő-galyat. S amint a himbáló alakocskák lendülnek előre-hátra, szeme, mint az álomlátó karikára nyílik, mereven tekint a tülevelek közé, képzelete összeolvad a valósággal, s amikor egyszerre az arca föllángolásánál észreveszi, hogy elpirult, ijedten néz barátjára, hogy az vajjon nem vette-e észre, hogy a cukoralakocskát nem nézte angyaloknak, haem piciny, édes, gyönyörű gyermekeknek.

„Hol jár az oszed, Sárka”, kérdő barátnője.

[Folytatjuk.]

„Hát tehetek én arról, úgy-e nem, mama?” könyörög a lány.

„Dehogy tehetsz, micsoda bolond beszéd az megint”, dohog az apa.

„Ugyan ne bántsák már ezt a szegény lányt”, veszi pártfogásába Sárkát a szónok neje s elvonja őt magával az ablakba s ott suttognak a messzei vőlegényről, aki már jöhet valamerre a vasuton látogatóba s másnapra már itt is lesz.

Künn esűf az idő, ami azt jelenti téli nyelven, hogy nagyon szép. A kis városokat roppant tömeg hó fedi, a szél meg kavargatja, a házak tetejéről lesodor egy-egy boglyányit, összetöri finom zuzmarává s úgy csapkodja az ablaktáblához, hogy zizeg bele; az utcák álmos olajlámpái pislognak a nagy lélekzetű fuvástól, némelyikük el is alszik miatta, ki törődnek vele ma? Hisz ott-hon ül mindenki, még a csavargóknak is akad meleg tűzhelyük mára. A hegyek mögöl csak úgy dül elő a rideg, fagyasztó északi szél a fenyves sírása ide hallik, néha az éj zajába belevegyül egy-egy vonítás, talán farkasordítás, vagy didergő öze, vadkan rikoltása, ki tudná megmondani? S amint ott hallgatják a téli éj e symphoniáját s beszélgetnek hozzá csöndesen, a leánya felsóhajt néhányszor: „Szörnyű hideg lehet ilyenkor utazni! Szegény férjem!”

„Még nem az, Sárka!” figyelmezteti a kis menyecske.

„De én annak tekintem azóta, hogy

hitelintézetnek egy ember nem elég, a kölcsönkérőnek legalább is két kezessel kell bírnia.

Ha már nagy ügyel-bajjal felhajtolt két jótállót a megszorult szegény ember, akkor még nem bizonyos a kölcsön megszavazása. A kezeseket, noha ép oly tisztességes, jóra való emberek, mint a kölcsönkérő, kevesebbé „jóknak találják, kik nem nyújtanak elegendő garanciát a kölcsönösszegre.

Az figyelmen kívül marad, hogy a kölcsönkérőnek a legbecsületesebb szándékai vannak. Azzal nem törődhetnek a pénzüintézetek emberei, hogy miképp gondolkodik és érez a megszorult, jóra való tisztességes ember, hogy t. i. némi pénzsegély révén boldogulása útját tudná egyengetni, volna kitaratása, több munkát vállalhatna és végezhetne, jövedelmét ezzel fokozná s így a nagyobb keresetéből pontosan és örömmel fizetné a kis heti vagy havi rátákat, miután ők is felelősséggel tartoznak a részvényeseknek.

Hisz ha volna a megszorult kis embernek pénze, ha lenne valamije, mi értéket képvisel, de hogy fordulna intézethez pénzkölcsönért; szivesebben ta- karítaná meg azt az összeget, mit kamatokban és egyéb felmerülő költségekben megfizetnie kellene.

Pedig nem is volna oly kivihetetlen, legkiváltképp a vidéken, hogy elősmert becsületes, józan, törekvő s jóhírnévnek örvendő szegény kisembereket, ha megszorúlnak, valamelyes támogatásban, kisebb összegű kölcsönben részesítenék. Mindjárt megváltoznának a mostoha rossz viszonyok, ketűzött szorgalommal, fokozottabb buzgósággal dolgoznék a segítségben részesült kisember, mert volna kitaratása és nem feledkeznék meg kötelezettségéről a kölcsön visszafizetését illetőleg, hogy alkalmilag újabb támogatást remélhessen.

Jellemző, hogy a szegény, szerényes eszközökkel dolgozó kisiparosnak, kis-kereskedőnek hányszor kell hitelezni tehetősebb, jobb viszonyok között élő vevőinek; s noha nagyon ráutalva lenne ezekre az összegekre, vár türelemmel (sokszor hónapokig,) míg pénzéhez jut. Es neki mégis kell hitelezni, hogy meg- tarthassa vevőit, rendelőit.

Igy jutnak aztán arra a pontra, mely megvilágítja azt a sokak előtt rejtélyesnek vélt dolgot, hogy a kis-embernek miért nincs soha semmije, akár van sok munkája, akár, nincs.

Ha földhöz ragadt szegény az isten- adta nem mozoghat, mert nincs kitar- tása. Ha meg sikerül kölcsönre szert tenni, az esetleges csekély hasznót el- fizetheti kamatokban, mindenféle címen felszámított költségekben. Szóval állan- dóan vehet kölcsönt s állandóan fizet- het nagy százalékot az intézeteknek s e mellett aztán épen, hogy éldegél máról holnapra. Ha pedig kissé tehetősebb az a kisiparos, hogy forgalmat csináljon; hitelez a vevőinek, a kik sokkal ponto- sabbak a rendelésekben, mint a fizet- tésben. Így aztán künn van a pénze, s ha neki kell bevásárlásra, a család fentartására, mivel a pénze künn forog, ő is kölcsönt vesz, a mit kap is, mert „jó.“ A mi pénze adósaitól befolyik, abból aztán egy jó részt elfizethet. A haszon egy szép hányada eluszik ha- sonlóképpen kamatokra, kezelési, kése- delmi, beíratási stb. költségekre.

Már pedig ha kis embereink gara-

sokban nem volnának kénytelenek nagyobb összegeket elfizetni a hitel- intézeteknek, rózsásabb állapotok len- nének hazánkban.

E bajon megíteni, csakis a szövet-kezés útján lehetne olyképen, hogy a meg lakuláshoz szükséges tőkét az állam elől gezné. A kiscgazdák, az iparosok szövetkezve afféle közraktári vállalatot alkotnának, például, mint a tejszövet-kezetek, a hol a gazda és iparos min- dig biztos alapot találnának hitelük ki- elégítésére s áruik tulajdására. Itt lép- hetne jobban előtérbe a kiscgazda és kis- iparos személyi hitelképessége, a mely most ugy szólván semmi, ha nem tá- maszkodik ingatlan vagyponra.

Különösen a kisiparos veszedelme, hogy a legtöbbje kellő befektetés nél- kül kezd meg üzletét s így mihama- rább bele pusztul. Ha idejekorán olesó hitelt kaphatna, zöld ágra vergődhet- nék s maga és családjának biztos meg- élhetést, az államnak biztos adóalapot teremthetne.

Ha tehát a kisiparost és gazdákat a jövőre számára meg akarjuk men- teni, akkor azok hitelét kell megszi- lárdítani, jövőre iparos nemzedék más- ként nem boldogulhat. S ezt állami se- gítség nélkül megoldani nem lehetséges, magának a kormánynak kell, hogy ide- jében kellő segítséggel siettese e kérdés megoldását.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedialá- sára vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirde- tések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre 8 K.

fél évre 4 K.

negyed évre 2 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

Újév. Mire legközelebbi számunk a nyájas olvasó elé kerül az újév már be- köszöntött. Mit rejteget méhében, melyik halandó tudná megmondani? Reméljük a legjobbat. Mi t. olvasóinknak és Orsova egész közönségének szívből a legboldo- gabb újévet kívánunk.

Kinevezések. A karácsony ünnepe társadalmunk több előkelő és kedvelt tagjának örömteljes meglepetést hozott.

Hospotszky Alajos min. osztálytaná- csos, a kire közönségünk igen kellemesen emlékszik vissza miniszteri tanácsossá neveztetett ki. Szép és jól megérdemelt kitüntetés érte a helybeli kir. erdőhiva- tal főnökét **Ritter** Károly erdőmestert, aki m. kir. erdőtanácsossá lépett elő. A gratulálók egész serege kereste fel a köztisztviselőben és közszeretőben álló új erdőtanácsost, hogy jó kívánatainak és őszinte örömeinek adjon kifejezést, melyekhez mi is szívből csatlakozunk. Ugyancsak az erdőhivatal egy más ro- konszenves tagjának **Sréter** Agoston er- dészjelöltnek hozott kedves ajándékot a „Krisztkindli“ ugyanis a m. kir. erdészé- való kinevezést.

A határrendőrség körében is meg- érkeztek a kinevezések. **Szentiványi** Kál- mán közbecsülésnek örvendő nyug. alis- pán és volt országgyűlési képviselő, ki hosszabb idő óta tartozkodik Orsován határrendőri kapitánnyá, **Patera** Ferenc **Ivácskovics** Sofron határbiztosok határ- rendőri felügyelőkké, **Thiery** Lajos vég- zett joghallgató, orsovai járásbírósi joggyakornok: fogalmazó gyakornokká, végre **Vadas** Gyula valamint **Terziu** Miklós díjnokok határrendőrségi biztosok- ka nevezettek ki. Szívből gratulálunk!

Eljegyzés. **Müller** Adolf, gavosdiai segédjegyző, Müller Adolf itteni állami polgáriskolai tanár fia e hó 25-én Me- hádián jegyet váltott **Csingicza** Simon ottani kereskedő **Mariska** nevű szép le- ányával — Őszinte szívből gratulálunk!

Az Orsovai Férfi Dal Egylet e hó 31-én vasárnap este 9 órakor az „Arany szarvas“ helyiségeiben egy na- gyobb mérvű-táncfűzérkével és színelő- adással egybekötött **Sylvester** estélyt rendez a melyhez a meghívók már szét is küldettek. — A válogatott műsor re- ményleni engedi, hogy e törekvő egye- sület a közönségnek élvezetes mulatsá- got fog nyújtani.

Községünk világitása. Ezen ügy- ben ismét egy lépéssel haladtunk előre. Ugyanis arról értesültünk, hogy előljá- rónk a napokban itt volt **Schwanda** M. F. T. R. főfelügyelővel és **Kund** Aladár M. F. T. R. helybeli révkapitánnyal érint-kezésbe lépett. Schwanda főfelügyelő kilátásba helyezte azt, hogy ha a hajó- telepen létező villanyvilágítást szolgáló gép megnagyobbíttatik úgy juttathatna annyi villanyos áramot, hogy az a köz- ség utcáinak világitására is elegendő volna.

Azonkívül pedig előljárárságunk a villanyos áram átengedése miatt, a helybeli kőolajfinomítógyár Részv.-Társ. vezetőségével is tárgyalásba lépett.

Igaz örömmel regisztráljuk ezen hírt és kívánjuk, hogy e tárgyalások valamelyike eredményhez vezetne a mi által végre valahára utcáink világitása jobb lenne.

Az adófizetők figyelmébe ajánljuk hogy az ingatlanukat terhelő bekebele- zett adósságukat 1906 január havában a községi előljárárságnál jelentsék be az általános jövedelmi pótdó elengedése céljából. A vallomás kitöltéséért 20 fillérvény díj fizetendő.

Haláleset. **Sabeu** Mihály közs. képv. testületi tag, köztisztviselőben álló pol- gártársunk neje szül. **Zhricha** Viktoria e hó 26-án este 10¹/₄ órakor 43 éves ko- rában hosszas szqnvedés után meghalt. — Nyugodjék békében!

Új kőfejtő telep. **Dénes** Zsigmond budapesti vállalkozó cég Szvinica hatá- rában újabb kőfejtő telep üzembe véte- léért kért engedélyt.

Himlő. Zsupanek községben az el- mult héten egynehány könnyű lefolyású himlő eset fordult elő, Az előirt és szük- séges óvintézkedések a hatóság részéről megtétettek.

Acetylenvilágítás. Orsován ez az új világitási mód mely igen jónak bizo- nyul mindinkább terjed. Az utolsó hetek- ben három oly világitási berendezés ké- szítettett el és pedig **Scheinberger** Mór és **Szvatschek** György kereskedésében valamint a „Fehér hajó“ szállónak újonnan épült nagy tánc- és éttermében.

Halálos kimenetelű súlyos testi sértés. Golupencza Mihály pecceneskai lakos e hó 20-án Balaseszku György ugyancsak pecceneskai lakóssal összeveszett és utóbbi egy fadoronggal úgy fejbe verte, hogy Balaseszku e hó 24-én a kapott sérülés következtében meghalt. A csendőrség az esetet a kir. ügyészségnek feljelentette és ennek megbízásából az itteni járásbíró a hatósági orvosokkal a helyszínére kiszállott a hulla boncolása és a halál okának megállapítása céljából. A tettest letartóztatták.

Közbiztonság Topletzen. A beérkezett jelentések folytán a közbiztonsági állapotok Topletzen annyira javultak, hogy a foganatosított rendszabályok ugmint koresmai záridő megrövidítése, táncmulatságok betiltása stb hatályon kívül helyezettek.

Kimeríthetetlen hálával eltelve mélyen tisztelt vendégeim iránt, hogy új helyiségeimben is régi bizalmával kifüjntetni kégyes volt, kedves vendégeimnek és jóakaróimnak

boldog újévet kívánok!

Ozanicz Ferenc,
szállodás

KERESÉK.

Csinosan épített ház megvételre kerestetik. Csakis alkalmi vételre reflektálok. Czim megtudható e lap kiadó hivatalában.

Árlejtési hirdetmény.

A lugosi m. kir. pénzügyigazgatóság f. évi november hó 19-én 75-658/I.1905. szám alatt kelt rendeletével engedélyezvén, hogy a vodicei m. kir. vámkiendeltségnél levő kocsi szín és árnyékszék tataroztassék, alulirott hivatal az ebből felmerülő munkálatokra a fővámhivatal irodai helyiségében 1905. év december hó 28-án tartandó nyilvános árlejtést hirdet.

Az összes munkálatokra nézve a kikiáltási ár 164 korona.

A kikiáltási ár 10 % az árlejtésben részt venni szándékozók által bármely állam pénztárnál bánatpénz gyanánt előlegesen leteendő.

Az érdekeltek részletesebb felvilágosítást kaphatnak alulirott hivatalnál a hivatalos órákon belül.

Orsova, 1905. évi december hó 8-án.

M. kir. fővámhivatal.

Szál J. József, Orsova.

Tisztelettel értesíti a t. közönséget, hogy a Müller-féle házban Koronautca 426. szám alatt

bornagykereskedést és cseréptégla raktárt

vezet, miért is legjobb minőségű fehér asztali, rizlingi, katarka és muskatály valamint kitűnő minőségű siller borait ajánlja.

Az adózatlan bor ára literenként 38 fillértől felfelé. Megadózott bor palackokban 50 fillér.

Az elsőrendű nagy fedőcserép ára 28 korona (1000 drbként.)

Az elsőrendű normális fedőcserép ára 26 korona (1000 drbként.)

Ugyanott sóshal 60-80-100 koronáért }
és friss hal közepfajú 100-120 " } 100 klgként kapható.
" " nagyfajú 150-200 " }

Nagyban való vételűl olesőbb árak.

Egy tágas ház

nagy udvarral, gyümölcsös- és konyhakerttel, kiadó. Az orsovai iparos-testület karánsebesi utcai és eddig Heiduschka Ferdinánd szállító úr által lakott háza 1906. január 1.-től 3, vagy több évre bérbeadó. Közelebbi felvilágosítás Szegetzky Vilmos, Wittmann János pékmester uraknál bármikor kapható.

Meghívó.

Az orsovai kereskedő ifjak egylete 1906. évi január hó 7-én délután 3 órakor tartja meg a „Schweizer“ szállóban levő egyleti helyiségében

XXII. rendes évi közgyűlését,

melyre a tag Urak ezennel tisztelettel meghívotnak.

Orsova, 1905. évi december hó 21-én.

Nachtnebel András s. k.
titkár.

Róth Lajos s. k.
elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. A gyűlés megnyitása az elnök által,
2. A titkár évi jelentése.
3. A pénztárnok beszámolója.
4. A tisztviselők valamint a választmányi tagok megválasztása.
5. Indítványok tétele.

11 §. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal írásbelileg nyujtandók be az elnökséghez.

Hirdetések
legjutányosabban felétetnek
az „Orsovai Hírlap“
kiadóhivatalában.